

VZGOJNI NAČRT OŠ PREVOLE

1. Uvod

V 60. d členu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (ZOsn-F) je zapisano, da »z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev ter vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta«.

»Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt.« (ZOsn-F, 60. d člen)

2. Načini doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot

Cilji osnovnošolskega izobraževanja so (ZOsn-F, člen 2):

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku, na območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
- razvijanje podjetnosti kot osebne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

Vrednote šole:

- zdrav način življenja
- enakost, pravičnost
- solidarnost, pomoč drugim
- spoštovanje drugačnosti, strpnost

- varnost na šoli
- znanje
- zaupanje, skupno reševanje težav
- odgovornost
- odgovoren odnos do okolja
- osebnostni razvoj, ustvarjalnost

Cilje in vrednote šole bomo dosegali z vzpostavitvijo oziroma ohranjanjem vzajemnega sodelovalnega odnosa med delavci šole, učenci in starši na vzgojnem področju. Skupaj se bomo trudili za oblikovanje življenja in dela šole ter za reševanje problemov.

3. Vzgojne dejavnosti šole

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti

- športne dejavnosti
- kulturne dejavnosti
- interesne dejavnosti
- medsebojna učna pomoč
- Zdrava šola
- zbiralne akcije
- različne oblike druženja v okviru razrednih skupnosti
- sodelovanje razrednih skupnosti pri urejanju šole in njene okolice
- preventivne delavnice v okviru razrednih skupnosti
- prijateljske športne tekme z učenci z drugih osnovnih šol
- Evropski dan sosedov – 17. 5.
- šolska ekskurzija za vse razrede

Svetovanje

Svetovanje je proaktivno in preventivno, kadar šola učence usposablja za doseganje spodaj navedenih ciljev. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledica nespoštovanja drugih ter kršitvi šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov, kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov ter sporov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samopresoje ter mediacija in restitucija.

Cilji svetovanja so, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih ter ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge, sprejemanja različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,

- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost),
- razvijati realno in pozitivno samopodobo ter samospoštovanje.

Svetovanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci v času govorilnih ur za starše in učence, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih.

Mediacija in restitucija

Mediacija in restitucija sta načina reševanja sporov in problemov. Učitelj bo v primeru, da učenec zavrača možnosti, ki jih ponujata mediacija in restitucija, odločil o posledicah kršitev v skladu z dogovori in pravili šolskega reda. V nekaterih izjemnih primerih je glede na okoliščine kljub sočasno izvedeni mediaciji ali restituciji učencu lahko izrečen tudi formalni vzgojni opomin. Šolski mediator je Draženko Šolaja.

Temeljna načela mediacije in restitucije so:

- za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljni, ponujeni možnosti; učenec se lahko odloči ali pa ne, da bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način;
- mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravilo napak;
- spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje;
- zahtevata odločitev in napor učenca;
- ni kaznovalca, učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem;
- vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

4. Oblike vzajemnega sodelovanja šole s starši in njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta

Za uresničevanje vzgojnega načrta šole je potrebno sodelovanje med vsemi udeleženci v vzgojnem procesu - delavci šole, učenci in starši. Sklenili smo, da več pozornosti posvetimo predvsem medsebojnemu odnosu, saj vzgajamo predvsem z odnosom. V ta namen že potekajo nekatere oblike sodelovanja šole s starši, druge pa bomo uvedli s tekočim šolskim letom.

Formalne oblike sodelovanja šole s starši:

- roditeljski sestanki
- govorilne ure

Neformalne oblike sodelovanja šole s starši

- šolske prireditve
- predavanje za starše
- druženja in aktivnosti
- srečanje ob zaključku šolskega leta